

LESMODULE SAY

SAY
Salvation Army Youth

Koning der koningen

Kerstactiviteiten rondom de
geboorte van Jezus Christus

Voor jeugdwerk
op diverse
Geloven in de
Buurt locaties
met kinderen van
4 t/m 12 jaar

Inhoud

Basis Achtergrond	4
Les 1 Licht in het donker	7
Basis 4 t/m 7 jaar+	7
Basis 4 t/m 7 jaar++	8
Les 2 Bezoek aan de Koning	9
Regels	10
Basis 8 t/m 12 jaar +	11
Basis 8 t/m 12 jaar ++	13
Les 3 Iedereen is welkom in de stal	15
Specialisatie 6 t/m 9 jaar +	16
Specialisatie 6 t/m 9 jaar ++	17
Specialisatie 9 t/m 12 jaar +	18
Specialisatie 9 t/m 12 jaar ++	19

Inleiding

Voor u ligt een lesmodule ter handreiking voor vrijwilligers, jeugdwerkers en anderen die werken met kinderen van 6 t/m 12 jaar op Geloven in de Buurt locaties. Deze module is onderverdeeld in twee lagen. De basislaag en de specialisatielaag. Iedere laag is onderverdeeld in twee niveaus: een + of een ++.

» Zo is de **basislaag** voor kinderen met diverse achtergronden.

» En de **specialisatielaag** is gericht op het jongsoldaatschap.

De activiteiten in de module zijn opgebouwd in diverse onderdelen. Deze zijn als volgt:

 Achtergrond

 Benodigheden

 Doel

 Differentiatie

 Tijdsduur

Ontmoeting, verbinding en relatie vormen de basis voor alle lagen.

Achtergrond

Wie zijn eigenlijk die feeën die Doornroosje helpen?
Waarom wil de boze wolf Roodkapje vergiftigen? Wat is de betekenis van het sprookje van Hans en Grietje?

Dit is zomaar een greep uit een bundel sprookjes. In de oorsprong is een sprookje een mondeling overgeleverd volksverhaal waarin magie voorkomt en fantasie een belangrijk onderdeel is. Vaak bevatten sprookjes een tegenstelling, zoals 'goed' en 'kwaad' of 'arm' en 'rijk'. Het doel is om kinderen spelenderwijs iets te leren over het leven.

Kerst = sprookje?

Tijdens kerst spreekt men vaak over 'sprookjesachtig' of 'magisch'. Uitbundige en mooie versieringen worden tevoorschijn gehaald en kerstmarkten toren boven andere evenementen uit. Plaatsen ademen esthetische, warme sferen uit. Lekker eten, lichtjes, gezelligheid, mooie (aan) kleding, familie en vrienden, cadeautjes, en kerstmuziek kunnen bijna niet ontbreken.

Het lijkt een tijd van wonderen en geluk. Waar het buiten donker en koud wordt, is het een tijd om lief te hebben en goed te doen voor de medemens. Voor kinderen is dit ook vaak een nationaal feest dat gevierd wordt op school en thuis. De periode van kerst heeft iets zaligs.

Wat maakt kerst zo'n uitbundige periode? Waar komen de woorden 'sprookjesachtig' en 'magisch' vandaan? Belangrijker nog: hoe verhoudt de geboorte van Jezus Christus zich tot dit alles? We zoomen eerst in op het sprookje van 'De kikkerprins'.

De kikkerprins

Het sprookje start met een prins die verandert in een kikker. Een prinses speelt vaak bij de koele bron onder de oude lindeboom in het donkere bos bij het kasteel. Ze heeft een gouden bal die ze bij het spelen omhoog gooit en weer opvangt.

Op een dag valt de gouden bal in de diepe bron. De kikker hoort de prinses huilen. Hij haalt de bal er voor haar uit. Hij wil geen goud of sieraden, maar de vriendschap van de prinses. De prinses ziet de kikker, maar wil niets met hem te maken hebben. De kikker wil een vriendschap, maar de prinses vindt de kikker maar niets. Het liefst wil ze van hem af. Dan blijkt hij al die tijd niet zomaar een kikker, maar een prins te zijn. De vloek wordt verbroken. De prins en prinses vinden elkaar en leven nog lang en gelukkig.

De kikker in het sprookje van 'De kikkerprins' is een prins, maar zijn gedaante verandert in die van een kikker. Hij heeft iemand nodig die in hem gelooft. Een vriendschap, een verbinding met iemand. Waardoor hij kan bewijzen dat hij een prins is.

Wat heeft dit sprookje te maken met de geboorte van Jezus Christus?

Koning der koningen

Jezus werd geboren in een kribbe in een stal. Niet in een mooi paleis of een warm huis. De Romeinen en de hogepriester Kajafas willen van Jezus af. Meer dan negeren, zoals in 'De kikkerprins', willen ze Hem doden. Hij vormt een bedreiging voor de huidige gezagvoerders en machtshebbers. Hij pretendeert Koning te zijn. Jezus wordt daarom uitgelachen en bespot. Hoe kan iemand die in een stal geboren wordt immers Koning of Zoon van God zijn?

Jezus is niet zomaar een prins of koning. Hij is de Prins van de Vrede. Hij is Koning der Koningen (op. 19:16). Hij vraagt geloof in Hem. Hij brengt herstel tussen God en de mensen. Hij wordt niet erkend als Koning en Zoon van God door de gezaghebbers. Hij wordt uitgelachen en bespot. Maar Hij hield Zijn doel voor ogen en ging op weg met God.

We vieren met de kinderen de geboorte van Jezus Christus. Hij ging om met verschoppelingen uit de maatschappij. Hij werd vernederd en aan een kruis gehangen. Hij gaf Zijn leven voor de mensen. Hij stond op uit de dood. En zit nu aan de Rechterhand van God op de troon. Hij vraagt geloof in Hem als de weg, de waarheid en het leven. (Joh.14:6)

Methodiek

Voor dit kerstfeest zijn enkele activiteiten samengesteld. Deze kunnen gebruikt worden voor het jeugdwerk op locaties binnen Geloven in de Buurt. Er is onderscheid gemaakt tussen basis en specialisatie. En er kan gedifferentieerd worden door middel van een + of een ++.

Een zalig kerstfeest toegewenst!

Licht in het donker

4 t/m 7 jaar ⁺

Viering van de geboorte van Jezus Christus.
Alle lichtjes verzamelen in de bak of meerdere bakken.
Alle lichtjes verspreiden op de stippen.

45 tot 60 min.

- Een verzameling nepwaxinelichtjes op batterij
- Het boek met kerstliedjes Zing maar mee – Kerstfeest, floormarkers, markeercirkels, sporttegels in diverse kleuren
- Een aantal bakken
- Kerstmuziek van bijvoorbeeld Marcel & Lydia Zimmer of Opwekking Kids

Voorbereiding

- Leg het materiaal klaar.
- Zorg voor een veilige ruimte om het spel te spelen.
- Verdiep je in de doelgroep.

Activiteit

- Begin met gebed in de kring.
 - Zing met elkaar een aantal kerstliederen uit het boek met kerstliedjes in de kring en vier de geboorte van Jezus Christus.
 - Leg het spel uit. De lichten liggen verspreid in de ruimte. Zorg ervoor dat alle lichten verzameld worden en in de bak gelegd worden. Zet kerstmuziek aan. Of draai het om en laat de kinderen juist de lichten aan doen en op de stippen plaatsen die verspreid in de ruimte liggen.
 - Maak er een Twister met lichtjes van. Waar mogen wel of geen lichten neergelegd of opgehaald worden? Laat ze maar een leuke beweging doen als ze bij een stip staan.
 - Laat de kinderen zelf een licht zijn. Laat ze op een stip gaan staan met de kleur die jij noemt. Geef opdracht om met elkaar een kring te vormen en te gaan zitten. Eindig met gebed om het licht heen.
 - Laat kinderen een lichtje pakken en die aan iemand anders meegeven.
- Hoe helpt Jezus ons om een licht te zijn voor anderen in donkere dagen?

Licht in het donker

4 t/m 7 jaar ⁺⁺

Viering van de geboorte van Jezus Christus.
Muizen verlichten met gele veiligheidsvesten.

60 min.

- Gele veiligheidsvesten (zonder sluiting aan de voorkant) in kindermaten
- Een bak of mand om de gele veiligheidsvesten in te doen
- Een lokaal of ruimte om het spel te kunnen doen
- Het prentenboek 'Een piepklein kerstfeest' van Max Lucado
- Kerstverlichting

Vorbereiding

- Leg het materiaal klaar.
- Zorg voor een veilige ruimte om het spel te spelen.

Activiteit

- Begin met gebed.
- Lees het kerstverhaal voor in de kring en spreek over het kerstverhaal.
- Leg het tikspel uit. Er is één kat. Deze gaat muizen tikken. Hij of zij zorgt ervoor dat de muizen gele veiligheidsvesten aan krijgen.
- Iedere keer als een kind getikt wordt, pakt het kind een geel veiligheidsvest uit de mand of de bak en doet deze aan.
- Als ze een vest aan hebben, mogen ze de kat helpen de andere muizen te tikken. Net zolang totdat iedereen een veiligheidsvest aan heeft.

- Hoe helpt Jezus ons om een licht te zijn voor anderen in donkere dagen?
- Iedere muis is welkom bij Jezus de Koning. Hoe groot of hoe klein ook.

Bezoek aan de Koning

8 t/m 12 jaar ⁺

Voor u ligt het kerstverhaal van de geboorte van Jezus verwerkt in een schaakspel.

Het geeft mogelijkheid om op speelse wijze de kinderen aan de hand mee te nemen in het kerstverhaal. In plaats van de traditionele stukken worden er stukken gebruikt die vertaald zijn naar het christelijk kerstverhaal. De kinderen en jeugdwerkers zijn zelf de stukken die zullen lopen over het veld.

Voor de activiteiten zijn de volgende levende kerststukken nodig:

Jezus-koning

Maria-dame

De stal, Bethlehem-toren(s)

Jozef, de wijze(n)-loper(s)

Ezel van Jozef en Maria, Paard(en)

Leerlingen, discipelen-pionnen

Kikker

Bezoek aan de Koning

8 t/m 12 jaar ⁺

Regels

Jezus. Dit is het belangrijkste schaakstuk. Deze pion verplaatst één vak tegelijk in elke richting. Vooruit, achteruit, opzij of diagonaal. Hij kan zichzelf nooit schaak zetten. Als een ander stuk deze pion aanvalt, staat hij schaak (dit laatste is niet relevant bij het spel 'bezoek aan de koning', maar wel bij het schaakspel zoals men deze kent).

Maria. Deze kan elke richting op bewegen. Vooruit, achteruit, opzij of diagonaal. Dit kan ze zo ver mogelijk doen, zolang haar eigen stukken niet in de weg staan.

De stal, Bethlehem. Deze kan zich naar horizontaal en verticaal bewegen. Naar boven, beneden en naar de zijkanten.

Jozef of de wijzen. Deze kan zich alleen diagonaal zo ver bewegen als hij wil.

De ezel. Een ezel maakt een sprong. En kan als enige over andere stukken heen springen. De ezel springt altijd twee vakken in een bepaalde richting en één vak in een hoek van 90 graden. Dit wordt ook wel de L-vorm genoemd.

Leerlingen, discipelen. De pion beweegt zich alleen vooruit, maar slaat diagonaal. Per zet kunnen ze zich één vak vooruit bewegen. Er is een uitzondering. De eerste keer dat ze bewegen, mogen ze twee vakken vooruit. (leerlingen, discipelen, wij zelf)

De kikker is een extra toevoeging op het bord. Deze verplaatst zichzelf steeds wanneer deze bereikt/verslagen wordt door één van de andere stukken. Na 5 of 10 keer verdwijnt de kikker.

Bezoek aan de Koning

8 t/m 12 jaar ⁺

In zo min mogelijk stappen de koning bereiken met diverse levende stukken.

45 tot 60 minuten

- Een zeil of een kledingstuk waarop de zwarte en witte vakken van het schaakbord staan. Of zwarte en witte krijt om op de stoeptegels vakken te tekenen. Of zwart/witte sporttegels. Kies hoe groot je het bord maakt.
- Accessoires om de levende schaakstukken herkenbaar te maken.
- De regels van het schaken.
- Een timer.

Vorbereiding

- Leg het materiaal klaar.
- Zorg voor een veilige ruimte om het spel te spelen.

Activiteit

- Begin met gebed.
- Leg het spel uit en speel het.
- Loop met de stukken over het bord naar de koning. Alle stukken moeten precies uitkomen op de plaats van de koning.
- Gebruik hiervoor de regels die horen bij het schaakspel. Kies hoeveel en welke stukken gebruikt worden, afhankelijk van het aantal kinderen en jeugdwerkers.
- Benadruk de kerstboodschap van de geboorte van Jezus.

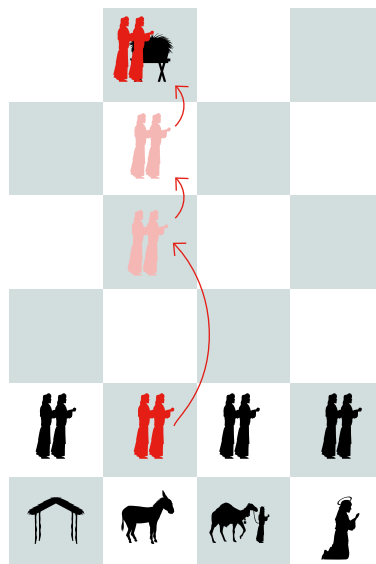

Bezoek aan de Koning

8 t/m 12 jaar ⁺

Hieronder vind je een voorbeeld van een opstelling van stukken die de koning proberen te bereiken in zo min mogelijk stappen. Hier zijn dus 8 of 9 kinderen en/of jeugdleiders voor nodig die allemaal een levend schaakstuk zijn en gaan lopen over het bord. Daarnaast zijn er één of twee kinderen nodig die naast het bord staan en vertellen welke pion zich mag verplaatsen. Let op dat sommige stukken niet te lang stil staan. Probeer hierin een beetje mee te bewegen en te sturen. Laat kinderen die langer stil staan op het bord even zitten of bewegingen maken op hun positie. Gebruik een timer om het tempo in het spel te bepalen. Bijvoorbeeld 10 seconden om ieder stuk steeds te verplaatsen.

Geef ieder kind of jeugdwerker een herkenbaar pak of accessoire die past bij hun rol. Dus Jezus de koning bijvoorbeeld een babypop of een kribbe en een kroon die laat zien dat het de koning is in het spel.

Bezoek aan de Koning

8 t/m 12 jaar ++

De koning bereiken met diverse levende stukken ondanks obstakels.

60 minuten

- Een zeil of een kledingstuk waarop de zwarte en witte vakken van het schaakbord staan. Of zwarte en witte krijt om op de stoeptegels vakken te tekenen. Of zwart/witte sporttegels. Kies hoe groot je het bord maakt.
- Accessoires om de levende schaakstukken herkenbaar te maken.
- De regels van het schaken.

Vorbereiding

- Leg het materiaal klaar.
- Verdiep je in de doelgroep.
- Zorg voor een veilige ruimte waar de activiteit uitgevoerd kan worden.

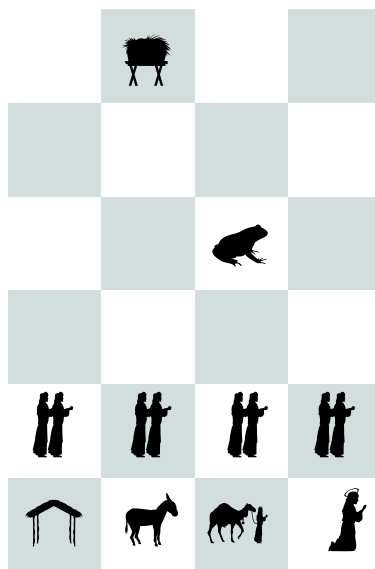
Activiteit

- Begin met gebed.
- Leg het spel uit.
- De kikker staat, naast de andere stukken, op een bepaalde plek in het veld. Deze moet eerst een aantal keer bereikt worden door (één van) de stukken. Voordat ze verder mogen naar de koning.
- Er staat één of er staan twee kinderen aan de zijlijn om instructies te geven. Welk stuk mag verplaatsen richting de kikker?
- Gebruik hiervoor de regels die horen bij het schaakspel. Let op dat sommige stukken niet te lang stil staan. Probeer hierin een beetje mee te bewegen en te sturen.
- Laat kinderen die langer stil staan op het bord even zitten of bewegingen maken op hun positie. Zet kerstmuziek op de achtergrond, zodat ze een beetje mee kunnen dansen en zingen.

Bezoek aan de Koning

8 t/m 12 jaar ++

Zie hiernaast voor een voorbeeld van de opstelling van de stukken met de kikker op het bord.

Iedereen is welkom in de stal

6 t/m 9 jaar ⁺

Achtergrond

Een deel van Gods familie.

Jezus' geboorte maakt het mogelijk om deel uit te maken van Gods familie (Johannes 1:12-14, Johannes 3:1a). Dat is de kern van onderstaande activiteiten.

Vorbereiding

- Leg het materiaal klaar.
- Verdiep je in de doelgroep.
- Zorg voor een veilige ruimte waar de activiteit uitgevoerd kan worden.

Activiteit

- Lees samen met de kinderen het verhaal van Maria en Jozef (Lucas 2:1-7). Ze moesten naar Bethlehem gaan, maar vonden er geen plaats in de herberg. Jezus wordt geboren in een stal.

Bespreek het volgende:

- Bij wie vinden de kinderen het gezellig om kerst te vieren?
- Hoe zouden ze het vinden als ze daar niet welkom zouden zijn of als er geen plek zou zijn?

Waarom gingen Jozef en Maria naar Bethlehem?

Denk je dat Jozef daar familie had? Waar verbleven Jozef en Maria en waarom daar?

- Jezus kwam ter wereld voor iedereen. Zijn komst bevestigt dat God een relatie met zijn volledige schepping wil. Iedereen is dus welkom in Zijn familie. Zoals Hij ons welkom heet, zo willen we ook anderen in Zijn familie opnemen.

Iedereen is welkom in de stal

6 t/m 9 jaar ⁺

De kinderen laten ontdekken dat God met de geboorte van Jezus heeft laten zien dat Hij iedereen welkom heet in Zijn familie als Zijn kinderen. (1 Johannes 3:1)

45 tot 60 minuten

- hoepels
- kerstmuziek om af te kunnen spelen
- kerststal
- pennen/stiften/potloden bak
- kant en klare kerstkaarten, kerstkaarten van het Leger des Heils of zelf kaarten laten maken

Vorbereiding

- Leg het materiaal klaar.
- Verdiep je in de doelgroep.
- Zorg voor een veilige ruimte waar de activiteit uitgevoerd kan worden.

Activiteit

- Start met gebed.
- Speel een spelletje 'hoepeldans'. De kinderen moeten in een hoepel gaan staan als de muziek stopt. Als het afgelopen is, speel het nog een keer.
- Ga in op het thema 'buitengesloten worden'. Hoe voelde het als je te laat was voor een hoepel? Buitengesloten werd? Een spelletje is leuk om te spelen, maar niet als je buitengesloten wordt. Vraag de kinderen of er weleens momenten zijn (geweest) dat ze zich buitengesloten voelden. Soms sluiten we zelf ook anderen buiten. Jezus is geboren voor iedereen. Hij sluit niemand buiten. God houdt van ons allemaal en verwelkomt ons in Zijn familie.
- Laat de kinderen hun eigen naam opschrijven of tekenen (ook juist voor de jongsten) en in de bak bij de kerststal leggen. Ze worden uitgenodigd in Gods familie. Ze mogen die uitnodiging aannemen. Ze mogen ook een naam van iemand anders opschrijven of een tekening maken (ook juist voor de jongsten) en opvouwen van iemand die ze een familie of een veilige plek gunnen.
- Net zoals God ons allemaal welkom heet in Zijn familie, zo mogen we ook anderen uitnodigen. Maak een aantal uitnodigingskaarten voor mensen voor een kerstviering in de kerk en laat de kinderen deze uitdelen.

Iedereen is welkom in de stal

6 t/m 9 jaar ++

De kinderen laten ontdekken dat God met de geboorte van Jezus heeft laten zien dat Hij iedereen welkom heet in Zijn familie als Zijn kinderen. (1 Johannes 3:1)

45 tot 60 minuten

- hoepels
- kerstmuziek om af te kunnen spelen
- kerststal
- pennen/stiften/potloden
- bak
- kant en klare kerstkaarten, kerstkaarten van het Leger des Heils of zelf kaarten laten maken

Vorbereiding

- Leg het materiaal klaar.
- Verdiep je in de doelgroep.
- Zorg voor een veilige ruimte waar de activiteit uitgevoerd kan worden.

Activiteit

- Start met gebed. Speel dan een spelletje 'hoepeldans'. Ieder kind mag alleen nog maar in een bepaalde kleur hoepel gaan staan. Als er een hoepel weggehaald wordt, kan het dus zijn dat alleen jouw 'team' iemand gaat missen. Is dit eerlijk?
- Voor het vervolg zie + 6-9 jaar, blz. 15.

Iedereen is welkom in de stal

9 t/m 12 jaar ⁺

De kinderen laten ontdekken en begrijpen dat God met de geboorte van Jezus heeft laten zien dat Hij iedereen welkom heet in Zijn familie als Zijn kinderen. (1 Johannes 3:1)

45 tot 60 minuten

- stoelen
- kerstmuziek om af te kunnen spelen
- kerststal
- pennen/stiften/potloden
- bak
- kant en klare kerstkaarten, kerstkaarten van het Leger des Heils of zelf kaarten laten maken
- een timer

Vorbereiding

- Leg het materiaal klaar.
- Verdiep je in de doelgroep.
- Zorg voor een veilige ruimte waar de activiteit uitgevoerd kan worden.

Activiteit

- Start met gebed. Speel een coöperatief spelletje 'stoelendans'.
- Iedere keer als de muziek stopt, moeten de kinderen op een stoel gaan zitten. Maar alle kinderen blijven in het spel. Door middel van samenwerking moeten ze allemaal op een stoel terecht komen. Probeer het maar eens sneller. Hoeveel tijd is er nodig? Speel het nog eens, maar dan moeten de kinderen met het minste aantal op een stoel eruit. Was het fijn om in het spel te blijven? Is het nog leuk als je niet meer mee mag doen?
- Voor het vervolg zie + 6-9 jaar, blz. 13.

Iedereen is welkom in de stal

9 t/m 12 jaar ++

De kinderen laten ontdekken en begrijpen dat God met de geboorte van Jezus heeft laten zien dat Hij iedereen welkom heet in Zijn familie als Zijn kinderen. (1 Johannes 3:1)

45 tot 60 minuten

- stevige stoelen
- kerstmuziek om af te kunnen spelen
- kerststal
- pennen/stiften/potloden
- bak
- kant en klare kerstkaarten, kerstkaarten van het Leger des Heils of zelf kaarten laten maken

Vorbereiding

- Leg het materiaal klaar.
- Verdiep je in de doelgroep.
- Zorg voor een veilige ruimte waar de activiteit uitgevoerd kan worden.

Activiteit

- Doe het spel voor gevorderden! Laat de kinderen over de stoelen lopen tijdens de stoelendans. In het laatste spel moet een kind er wel uit, wanneer het te laat is.
- Voor het vervolg zie + 6-9 jaar, blz. 15.

SAY

Salvation Army Youth

